

Reactie Wetswijziging

Auteurscontractenrecht

Contact

info@opennederland.nl

085 01 60 4 18

Inleiding

Deze reactie is geschreven door leden van Open Nederland, Creative Commons Nederland, Wikimedia Nederland en Tribe of Noise. Samen vertegenwoordigen wij een grote groep Nederlandse ondernemers, onderzoekers, en makers die bezig zijn met het verspreiden van vrije informatie, kennis en cultuur.

Wij bedanken de wetgever, het kabinet en de betrokken ministeries voor deze open publieke consultatie. De ondergetekenden staan achter deze transparante manier van wetsvoorbereidingsprocedure en gelooft dat hiermee het maatschappelijk middenveld gehoord wordt.

Wij zijn verheugd met het voorstel tot het wijzigen van de auteurscontractenrechten. Wij ondersteunen het perspectief dat de positie van makers en uitvoerende kunstenaars ten opzichte van exploitanten van werken van letterkunde, wetenschap of kunst respectievelijk uitvoeringen versterkt kan worden.

We benadrukken dat niets in deze wetswijziging zou mogen leiden tot een inperking van het gebruik van open licenties, waaronder Creative Commons-licenties en Open Source-licenties.

We staan uiteraard tot uw beschikking bij het beantwoorden van vragen naar aanleiding van onze reactie.

Daarnaast heeft Open Nederland ruime vertegenwoordiging in de open wereld. Wij zijn bereid plaatst te nemen in de op te richten geschillencommissie daar waar het om zaken betreft waarbij het gebruik van open licenties voorkomt.

Namens de vereniging van Open Nederland, Creative Commons Nederland, Wikimedia Nederland, en Tribe of Noise.

Maarten Zeinstra
vice-voorzitter
Open Nederland

Jan-Bart de Vreede
Voorzitter
Wikimedia Nederland

Sebastiaan ter Burg
Voorzitter
Creative Commons Nederland

Hessel van Oorschot
Directeur
Tribe of Noise

Reactie Wetswijziging auteurscontractenrecht

Wij constateren dat:

1. Makers en uitvoerend kunstenaars vrij moeten zijn om met hun auteursrecht en aanverwante rechten om te gaan zoals zij zelf verkiezen, waaronder gangbare exploitatie zoals exclusieve exploitatieovereenkomsten en rechtenoverdracht. Hierbij wijzen wij er op dat de toepassing van niet-exclusieve open licenties niet gering is, zoals het gebruik van Creative Commons-licenties en Open Source-licenties. Wikipedia zou niet kunnen bestaan zonder deze licenties.

Open licenties geven om niet – gratis – aan iedereen op de wereld toestemming voor het hergebruik en de verspreiding van het gelicenseerde materiaal, al dan niet onder enkele beperkende voorwaarden. Open licenties zijn in de regel niet intrekbaar.

2. Open gelicenseerd materiaal in de gehele creatieve industrie en publieke sector voorkomt. Open licenties vormen daarmee een belangrijke bouwsteen van onze samenleving. Zo is bijvoorbeeld de Corona Melder-app gebouwd op open source materiaal, licenseert de rijksoverheid vrijwel al haar publicaties onder een Creative Commons-licentie, wordt de stimulering van open leermiddelen door het Nationaal Groeifonds gefinancierd en is het open gelicenseerde Wikipedia de op twee na meest bezochte website in Nederland.
3. Tot dusver open licenties niet gezien worden als exploitatieovereenkomsten en dat “Hoofdstuk Ia. De exploitatieovereenkomst” van de auteurswet en equivalente artikelen in aanverwante wetgeving niet van toepassing zijn.

Deze constatering is bevestigd door destijds minister Dekker van Rechtsbescherming in de *Nota naar aanleiding van het verslag¹ van de Implementatiewet richtlijn auteursrecht in de digitale eengemaakte markt (35.454)* d.d. 6 oktober 2020: *“Ook na de inwerkingtreding van het implementatievoorstel blijft het mogelijk om creative commons en open source licenties om niet [ofwel gratis] te verlenen. [...] De licenties [...] kwalificeren namelijk niet als een exploitatieovereenkomst.”*

Wij signaleren:

1. Dat er bij elke wetswijziging van de auteurscontractenrecht het risico ontstaat dat deze zienswijze aangepast wordt.
2. Met verwijzing naar de aanpassing in artikel 25ba tweede lid signaleren wij dat licentienemers van open licenties doorgaans de bevoegdheid verkrijgen om de gelicenseerde rechten op alle media en formaten, zowel reeds bestaande als toekomstige, uit te oefenen, en om deze van de benodigde technische wijzigingen te voorzien om dit te doen.
3. Met verwijzing naar de invoering van artikel 2 lid 3. signaleren wij dat open licenties niet intrekbaar zijn, dat wil zeggen dat wanneer een rechthebbende de licentie van toepassing brengt dat deze niet meer ontbonden kan worden door de rechthebbende.

---

¹ Zie <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z18144&did=2020D39213>

Dat deze eigenschap van open licentie een kern vormen voor het functioneren van deze licenties. Wanneer een onderliggende exclusieve rechtenoverdracht vernietigd wordt kan de open licentie niet ingetrokken worden.

4. Dat makers die gebruik maken van open licenties toestemming geven om hun werken om niet – gratis – te verspreiden, verder te gebruiken en in sommige gevallen aan te passen en voor commerciële doeleinden te laten gebruiken door anderen. Zonder dat daarvoor contact nodig is tussen gebruiker en licentiegever.
5. Dat deze licentiegevers hiermee bewust afzien van een billijke vergoeding voor deze auteursrechtelijk beschermde werken.

Wij verzoeken de wetgever:

1. Te bevestigen dat niets in de aanpassingen van het auteurscontractenrecht geïnterpreteerd kan worden als een inperking op de mogelijkheden om gebruik te maken van open licenties (waaronder Creative Commons-licenties en Open Source-licenties).
2. Te bevestigen dat de billijke vergoeding bij het gebruik van open licenties dan ook €0.- moet kunnen bedragen, in lijn met de wens en de vrije keuze van de maker op het moment van toepassen van deze licentie.